

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partium Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 12. De Virtute Fortitudinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

CAP. XII.

De Virtute Fortitudinis.

2.2.4.123.

1. **H**ÆC est virtus moderativa quarondam passionum animæ, ut sunt Timor, Audacia, Tristitia. Duæ primæ passiones regulantur, quæ malum, quod timetur, absens est: ultima regulatur, quando malum est præsens. Et tamen omni virtuti competat fortiter operari, id est, firmiter, & immobiler; distinguitur nihilominus hæc virtus ab aliis in hoc: quod id, quod cæteris virtutibus est circumstantia, huic virtuti est objectum: cum fortitudo inclinet ad operandum fortiter, ex affectu & amore ipsius Fortitudinis. Quod si enim aliud interveniret motivum, exempli gratiâ, si quisquam fortiter esset, fortiterque ageret in periculis mortis propter amorem Patriæ: esset actus Justitiæ regularis: si propter veritatem Fidei, aut propter gloriam Dei, esset actus pariter Fidei & Charitatis. Ratio hujus veritatis est, quia juxta rectam rationem competit statui & conditioni cujusvis hominis fortis, ut non sit, neque nimis timidus, neque nimis audax, neque in occasionibus patiendi eadem occurrentibus nimium contristetur; sed quantum securum rectam rationem judicatur esse convalescens: & hoc est objectum materiale hujus virtutis. Formale inde est ex affectu & motivo Fortitudinis: concipitur, si quis operetur fortiter ex affectu vanæ gloriæ, vel audaciæ; non est virtus Fortitudinis; sed virtus Temeritatis, ut constat in provocantibus se ad duelum.

2.2.6.

2. Tres sunt actus principales virtutis hujus. Primus est, Firmare voluntatem in bono ratione, contra omnia mala imminencia. Et si contra maximum malum

ut mori; dicitur fortis simpliciter; si firma
contra minora mala; dicitur fortis secundum
Secundus actus est, Sustinere mala immi-
Tertius est, Aggredi. Secundum S. Tho-
sustinere & tolerare malum est principalior
Fortitudinis; quam illud pravenire & impe-
quia est actus difficilior, in quantum persona
patitur & mala presentia, & daturbori tem-

inter omnes actus enumeratos Fortitudinis,
principalissimus est actus Martyrij: *Et est Fortitudo q. 114. a. 2.*
ut elicientis: Charitatis, ut imperantis. Ubi
notandum est, quod, quamvis Martyrium, quod ad
moderatum mortis passionem, & quod ad moderatio-
affectuum interiorum, Timoris, & Tristitia,
procederet ex affectu Fortitudinis; sed ex affectu
virtutum, v. g. Fidei, ut attestaretur,
aliquam veritatem revelatam, quod sit
propter Fidem, vel propter aliam quan-
a Fide nobis traditam: aut procederet
affectu Charitatis, v. g. si quis moreretur, ut pla-
Deo, & propter Amorem Dei: vel procederet
affectu Obedientia, v. g. si moreretur, ut adim-
preceptum Dei: tamen, inquam, decesset
virtutis Fortitudinis, nihilominus hi actus
appellarentur actus Fortitudinis: quia essent in ma-
Fortitudinis, quae consistit in tolerantiâ & pas-
Mortis.

Causa hujus virtutis est consideratio. Etenim hac *1. 2. q. 17.*
mediante appetitus superior regulat inferiorem, *a 7.*
considerando, quanta bona in se comprehendat pati
mori propter gloriam Dei, & ad quinque redu-
antur capita: primo, ut perficiat voluntatem Dei;
secundo, propter exemplum Christi: tertio, propter
premiu: quarto, propter amorem virtutis: quin-
to, ut fugiat periculum offensae Divinae, aliarum-
que miseriarum hujus vitae. Ultra considerationem
intellectus, debemus etenim divertare, quantum
potest, imaginationem ab apprehensione mali
pau.

4. Ut bonus virtutis hujus habeatur usus, Fortitudo acquiratur in periculis, & ne plus, quam par est, timeatur mors, regulandus & rectificandus est timor, à quo Timor dependet. Quia ut docet Angelicus:

S. Thom.

Timor inordinatus ex Amore inordinato: quod nihil timeatur, nisi sit contrarium ei, quod amatur. Timetur malum corporis, quia amatur corpus, & plus timetur damnum corporis, quam damnum anime, quia amore inordinato plus amatur corpus, quam anima. Igitur, si desideres Timorem tuum esse regulatum; regula & rectificata quoque Amorem tuum, non amando teipsum, nisi isto cum ordine, quem recta ratio, & sancta Fides docet, nempe, in Deo, & propter Deum. Ulterius, quia malum per se non est appetibile, nisi in quantum est causa aliorum boni; ut eximia cum Fortitudine mala, quæ nos affligunt, sustineamus, attentè consideremus bonum, & præmium æternæ Gloriæ, ex hujusmodi passionibus proveniens. Hoc modo faciebant Sancti Martyres,

q. 123, a. 5.

Sustinebant personales persecutiones propter summum bonum; juxta doctrinam Aristotelis: Fortitudo est virtus tolerativa, gratia boni. Quam ob causam consideratio præmij, & exempli Passionis CHRISTI optimi medium est, ut diximus, ad bonum usum virtutis Fortitudinis. Hoc

Isa. c. 30, §

In silentio & spe erit Fortitudo vestra. Fortes patientesque eritis in sustinendis doloribus & tormentis, neque ulla querela; quotiescunque æternæ retributionis spem habueritis.

Denique, propter hanc virtutem magis, quam propter reliquas, continuo orationis exercitio nobis incumbendum est, ac petenda Fortitudo in passio-

S. Aug.

si non cum gaudio & lætitiâ, ad minus cum patientia: ac dicendum Deo: Auge dolorem, auge & patientiam.